

Emne	Offentligt høringsmøde om udkast til VVM- og VSB-redegørelser vedrørende Nalunaq guldmineprojektet
Tidspunkt	30-01-2024
Sted	Tasiusaq

ooo000ooo

Der var mulighed for oversættelser under mødet.

Talerne benyttede deres foretrukne sprog ud fra mulighederne: Grønlandsk, Dansk, Engelsk.

De følgende noter i teksten viser, hvilket sprog der blev brugt af taleren, og hvilke oversættelser der blev foretaget:

[KAL] – taleren talte grønlandsk

[DK] – taleren talte dansk

[ENG] – taleren talte engelsk

[KAL/ENG] – oversættelse fra grønlandsk til engelsk

[KAL/DK] – oversættelse fra grønlandsk til dansk

[DK/ENG] – oversættelse fra dansk til engelsk

[DK/KAL] – oversættelse fra dansk til grønlandsk

[ENG/KAL] – oversættelse fra engelsk til grønlandsk

[ENG/DK] – oversættelse fra engelsk til dansk

Hvem	Kalaallisut / Grønlandsk / Greenlandic	Qallunaatut / Dansk / Danish	Tuluttut / Engelsk / English
Anna Peter	<p>[KAL] Aallartiinnarniarta, tamassi tikilluaritsi. Uanga Annamik ateqarpunga.</p> <p>Ataatsimiinnermi maani aqutsisuussaanga.</p> <p>Ataatsimiinneq una tusarniaaneq kalaallisut ingerlanneqassaaq, nutserisoqarpugut Kullak tuluttuumut nutseriumaarpoq. Tuluttut saqqummiussisoqarpat Kalaallisut nutseriumaarpoq. Qallunaatut tuluttullu oqalullattaassapput.</p> <p>Ataatsimiinneq nutserneqarpoq taanna Naalakkersuisut nittartagaatigut imaqarniliornermi atorqarumaarpoq.</p> <p>Ualeq manna ataatsimiinnermi kuultisiorfik Nalunaq sammissavarput eqqartorneqassaaq. Taanna VSB, VVM tusarniaassutit ingerlanneqareerput.</p> <p>Tamanik ammasumik tusarniaassutigineqannginneranik aamma pingaaruteqarsimavoq Naalakkersuisuninngaanniit</p>	<p>[KAL/DK] Lad os bare begynde, velkommen til alle. Mit navn er Anna.</p> <p>Jeg vil være jeres ordstyrer.</p> <p>Denne høring vil blive afholdt i Grønland, og vores tolk, Kullak, vil tolke til engelsk. Han vil oversætte til grønlandsk, hvis præsentationen er på engelsk. Der vil være danske og engelske oplæg.</p> <p>Mødet optages, da det skal bruges, når referatet skal offentliggøres på regeringens hjemmeside.</p> <p>Vi kommer til at tale om Nalunaq Goldmine. Lige nu er der en høring i gang om VSB'en og VVM'en af Nalunaq.</p>	<p>[KAL/ENG] Let us just begin, welcome everyone. My name is Anna.</p> <p>I am going to be your moderator.</p> <p>This hearing is going to be held in Greenlandic and our interpreter, Kullak, will interpret to English. He will translate into Greenlandic if the presentation is in English. There will be Danish and English presentations.</p> <p>The meeting is being recorded, since it is going to be used when minutes are to be published on the Government's webpage.</p> <p>We are going talk about Nalunaq Gold mine. Right now there is a hearing going on SIA and EIA of Nalunaq.</p>

	<p>innuttaasunut tusarniaanerit ingerlanneqassallutik, taamaammat massakkut tusarniaanerit ingerlatileruttorput.</p> <p>Ataatsimiinnermi matumani, sulisut, atorfilittat, Naalakkersunut ilaasortat, Kommune Kujallermilu Borgmester peqataapput.</p> <p>Taamaammat massakkut Inuusutissarsiornermut Niuernermut Aatsitassat Inatsisinut atuutsitsinermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisumut Naaja H. Nathanielsenimut tunniuppara.</p> <p>Tullernguukkumaarpoq Nunalerinermut Imminut Pilersornermut Nukissiutinut Avatangiisinut Naalakkersuisoq Kalistat Lund</p>	<p>Det er vigtigt for regeringen at afholde offentlige høringer, derfor holder vi disse høringer.</p> <p>Ved denne høring har vi medarbejdere, embedsmænd, ministre og borgmesteren i Kujalleq Kommune med.</p> <p>Derfor giver jeg ordet til minister for bolig, infrastruktur, råstoffer og ligestilling Naaja H. Nathanielsen.</p> <p>Derefter kommer minister for landbrug, selvforsyning, energi og miljø, Kalistat Lund.</p>	<p>It is important for the Government to hold public hearings, that is why we are having these hearings. At this hearing we have employees, officials, ministers and the mayor of Municipality of Kujalleq with us.</p> <p>That is why I give the floor to Minister for Housing, Infrastructure, Minerals and Gender Equality Naaja H. Nathanielsen.</p> <p>Next is Minister for Agriculture, Self-Sufficiency, Energy and Environment, Kalistat Lund.</p>
Naaja H. Nathanielsen	<p>Tikilluaritsi, [DK/KAL]</p> <p>Qallunaatut oqalussasanga. Tikinnissarput nittarsaanneqangaarsimanngikkaluartoq takkukkassi nuannaarutigaarput.</p> <p>Nalunamik ingerlatsisoq aatsitassarsiornermik aallartitserusuppoq, aallartissappatalu siullermik piumasaqaataavoq innuttaasunik</p>	<p>Velkommen [DK]</p> <p>Jeg snakker på dansk, vi er glad for at I kommer, selv om vi kan forstå, at der ikke har været så meget reklame for vores besøg.</p> <p>Selskabet bag Nalunaq projekterne vil jo gerne i gang med minedrift, og hvis de skal komme i gang med det, så er</p>	<p>Welcome, [DK/ENG]</p> <p>I will speak in Danish, we are happy that you are coming, although we can understand that there has not been much advertising for our visit.</p> <p>The company behind the Nalunaq projects would like to start mining, and if they are to start it, it is a</p>

	<p>ataatsimiititsisoqartassasoq massumatut ittunik. Tassami ilissi aatsitassarsiorfiup qanitaani najugaqartusi sulianit sunnigaasussaavusi.</p> <p>Taamaammat ingerlatseqatigiiffik avatangiisinut kiisalu inuiaqatigiinnut sunniutissanik nalunaarusiorsimavoq, taakkulu tassa maanna tusarniaassutigineqarput. Innuttaasut isumaannik katersivugut, taamaammat Naalakkersuisut tusarniaasuunngillat, ingerlatseqatigiiffilliuna, uagullu soorunami oqaatigineqartunut tusarnaartarpugut. aamma apeqqutissaqaraanni aperisoqarsinnaavoq.</p> <p>Oqarsinnaavugut pisuussutininik uumaatsunik atuineq aatsitassarsiornerlu nunatsinni atorfissaqartikkivut. Naalakkersuisuniit tamakku assorsuaq siuarsarusuppavut, kisiannili aatsitassarsiorfiit ammarneqartut avatangiisinut ajoqutaannginnissaat pingaaruteqarpoq.</p> <p>Inuiaqatigiinnut aatsitassarsiorfiit eqqaanniittunut iluaqutaanissaat pingaaruteqarpoq, tamannalu Naalakkersuisut tungaanniit tassa qularnaarniagarput.</p>	<p>det et krav, at der først afholdes borgermøder, som dette her. Fordi jer, der bor omkring minen, vil også blive påvirket af aktiviteterne.</p> <p>Derfor har selskabet lavet en rapport om miljøpåvirkning og en rapport og om samfundspåvirkning, og der er høring om disse lige nu. Vi har samlet tanker ind fra befolkningen, så det er ikke Naalakkersuisut der holder møde men selskabet, og vi lytter selvfølgelig til, hvad der bliver sagt. Man må også gerne stille spørgsmål, hvis man har nogl.</p> <p>Man kan sige udviklingen af råstof og miner, er det noget, vi har brug for her i landet.</p> <p>Det er noget, vi rigtig gerne vil fremme for Naalakkersuisut sidde, men det er også vigtigt, at det miner der åbnes, ikke påvirker miljøet negativt.</p> <p>Det er vigtigt, at det er til gavn for de samfund, der er i</p>	<p>requirement that citizens' meetings, like this one, be held first. This is because those of you who live around the mine will also be affected by the activities.</p> <p>Therefore, the company has made a report on environmental impact and a report on social impact, and there is a consultation process regarding the reports right now. Comments are now being collected from the public, so it is not the Government that holds the meeting but the company, and we, of course, will listen to what is said. You are welcome to ask questions if you have any.</p> <p>You could say the development of raw materials and mines is something we need in this country. This is something that we would really like to promote on the part of the Government, but it is also important that the mines, that are opened, do not affect the environment negatively.</p> <p>It is important that the communities in the area</p>
--	--	--	--

	<p>Taamaamat apequtunik eqqarsaatissinnillu saqqummiussueriannuaritsi. Tamaasa ammaffigaavut, aamma sunut ajoqutaaratarsinnaasunut kommunimit nakkutilliisutut Stine Egedep ilagaatigut. Aamma Kalistat ilassuteqassagunarpoq.</p>	<p>området, og det er det, vi gerne vil sikre for Naalakkersuisut sidde.</p> <p>Så kom endelig med jeres spørgsmål og tanker. Vi er åbne for det hele, og vi har også Stine Egede med os, som har Kommunens blik på potentiel skade, så jeg tænkte Kalistat vil gerne sige noget.</p>	<p>benefit from it, and that is what we, from the Government's side, would like to ensure.</p> <p>So let us hear your questions and thoughts. We are open for everything, and we also have Stine Egede with us, who has the Municipality's eye on potential damage. I think Kalistat would like to say something.</p>
Kalistat	<p>[KAL] Naatsuaqqamik, Uanga Kalistat.</p> <p>Naajap oqaatigereerpai suna siunertarinerlugu maaniinnerluta. Oqaatigissavara, tusarniaaneq maani ingerlapparput inuiaqatigiit uani piffiusussap kuultisiorfissap, kuultisiorfiup ungataani/eqqaani najugallit ilisimaqqissaartariaqarmassuk – tusarniaavigineqarniartariaqarmatalu. Taakkuummatami nunami maani ilisimasallit. Aamma siunissami kuultisiorfeqalerpat arlaatigut pisoqassapat aammalu isumasi aallaavigalugit maannakkut nalunaarsuisoqartussaagami. Avatangiisit, Naalakkersuisuuffiga pingaaruteqangaartoq ernumananngitsumik inissisimanninnissaa</p>	<p>[KAL/DK] Jeg skal fatte mig i korthed, jeg er Kalistat.</p> <p>Naaja sagde lige, hvad der er vores formål med vores besøg. Jeg kan fortælle jer, at lokalsamfundene omkring den kommende guldmine skal have meget omfattende indsigt og høres. For det er dem, der besidder viden om landet. Hvis der sker noget, skal de også have grundlæggende viden om forholdene. For os er det vigtigste, at der ikke sker skade på miljøet, hvilket er mit område og ansvar. Der skal tages hensyn til miljøet, uanset hvad der sker.</p> <p>Miljøet er også en</p>	<p>[KAL/ENG] I am going to be very brief, I am Kalistat.</p> <p>Naaja just said what is the purpose of our visit. I can tell you that the local communities around the coming gold mine need to have very extensive insight and must be heard. For these are the ones that possess knowledge of the land. In case something happens, they also need to know baseline knowledge of the conditions. For us the most important is that no harm is done to the environment, that is my area of responsibility. Care has to be taken to the environment no matter what happens.</p>

	<p>pingaartinnerpaavarput, uagut. Avatangiisit paarilluarneqarnissaat – qanorluunniit pigaluarpat.</p> <p>Avatangiisit tassaapput aamma kinguaassatta inuuneranni aaliangiisuulluaqqinnaartussaq. Tamaammat sumiluunniit nunatsinni ingerlanneqassappat. Aatsitassarsiorfiinnaanngitsut, kisianni ingerlatassat tamaavimmik pisariaqarpoq avatangiisimik innarliinginnissaat. Taanaavorlu uagut annertuumik pingaartillugu. Aamma qulakkeeqaartagarput sunaluunniit aallartinniarneqaleraangat avatangiisit innarliinginnissaat, taakkuuppullu aamma tusarniaanermi ilaatigut aallaaviulluartut. Tassa taakkuuppit innuttaasunik tusarniaanermi, aammalu paasissutissiinermik maannakkut ingerlatinitsinni pingaartut.</p> <p>Oqartoqareerneratuut, maannakkut taamatut ingerlatsivugut. Kisianni aamma periarfissaqassaaq maaneereeraluaruttaluunniit allakkatigut arlatigulluunniit isummanik apuussisinnaaneq. Aammalu apequtissaqaraanni, apeqqutiginnissinnaaneq. Qujanarlu takkukkassi, aamma maaniinnitsinni qujavugut.</p>	<p>nøglekomponent for de næste generationers velfærd. Så enhver form for aktiviteter i Grønland, ikke kun minedrift, skal udføres uden negativ påvirkning af naturen. Dette er meget vigtigt for os. Så det, vi først sikrer, er, at aktiviteterne ikke skader miljøet, og det er en vigtig komponent i disse høringer. Det er hovedtemaerne for disse offentlige høringer, vi afholder.</p> <p>Som nævnt før, det er det, vi gør. Men der er også rig mulighed for at give udtryk for sine meninger eller stille spørgsmål, selv efter at vi har forladt landsbyen. Tak for jeres deltagelse og vi takker for vores ophold.</p>	<p>The environment is also a key component for the wellbeing of the next generations. So any kind of activities in Greenland, not just mining, must be done without any negative impact on the nature. This is very important to us. So, what we ensure first, is that activities do not harm environment, and that is one important component of these hearings. These are the main themes of these public hearings we are holding.</p> <p>As mentioned before, that is what we are doing. However, there is also plenty of opportunity to express one’s opinions or questions even after we have left the village. Thanks for your participation and we thank you for our stay.</p>
--	--	--	---

Anne Peter	<p>[KAL] Naalakkersuisunut qujariarluta, video takutinneqassaaq. Taanna inuit attaveqaqatigiittarfiani imaassinnaasoq arlassi takoreeraat.</p> <p>Tuluttut oqaasertaqarpoq, kisianni allagartalersugaavoq.</p> <p>Video takutitassaagalarput, takutinnagumaannaa inutaa naalisaalluni saqqummiississaaq.</p>	<p>[KAL/DK] Vi siger tak til ministrene, og vi vil nu se videopræsentationen. Nogle af jer har måske set videoen på de sociale medier.</p> <p>Den er på engelsk, men har grønlandske undertekster.</p> <p>Nu glemte jeg, at i stedet for at vise videoen, vil virksomheden opsummere den.</p>	<p>[KAL/ENG] We say thank you to Ministers and we will now watch the video presentation. Some of you might have seen the video on social media.</p> <p>It is in English but has Greenlandic subtitles.</p> <p>Now, I forgot, instead of showing the video, the company will summarize it.</p>
Stine	<p>[KAL] Ida, video taanna Tasiusap qupperneranut ikkunneqarsinnaassooq.</p>	<p>[KAL/DK] Ida, videoen kan sættes på Tasiusaq Facebook-profil.</p>	<p>[KAL/ENG] Ida, this video can be put on the Tasiusaq Facebook profile.</p>
Ida	<p>[KAL] Ilaana, Adomut nassitissavara aamma ilinnullu. Qaqortuliariaruma ikkutissavara, Kalaallisut allagartalersugaavoq. Naalakkatta eqikkarlugu saqqummiutilaassavaa.</p>	<p>[KAL/DK] Jeg sender den selvfølgelig også til Ado og til dig. Hvis jeg kommer til Qaqortoq skal jeg installere den der, der er undertekster tilgængelige på grønlandsk. Vores leder [for virksomheden] vil gerne komme med sin opsummerende præsentation.</p>	<p>[KAL/ENG] Of course, I will also send it to Ado and to you. If I go to Qaqortoq I have to install it, there are subtitles available in Greenlandic. Our head [of the company] would like to make his summary presentation.</p>
Engelsk talende mand – Islændinge	<p>[ENG/KAL] Qujanaq takkussinnaagatta.</p> <p>Nalunaarusiat marluk pigaavut, aappaat inuiaqatigiinnut sunniutissanut</p>	<p>[ENG/DK] Tak fordi vi måtte komme..</p> <p>Vi har disse to rapporter, en om den sociale konsekvensvurdering og en om</p>	<p>[ENG] Thanks for having us here.</p> <p>We have these two reports, one on the social impact assessment and one on the</p>

	<p>aappaalu avatangiisinut sunniutissanut tunngasoq.</p> <p>Soqutiginnikkussi atuaqqullugit kajumissaarpassi, kisiannili suliariniagaq nassaavullu nassuiarnialaassavakka. Suliariniagaq manna ukiut arfineq-pingasut matuma siorna aallartipparput. Taamani kuulti amiakkoqarnersoq naluarpur. Misissueqqaarnerit aallartippavut, kuultimik nassaartarluta aammalu kuultisiorfusimasup avatangiisinut sunniutaanik misissuisarnerit ingerlateqqillugit. Piffissap ingerlanerani sulii kuultimik annerusumik nassaarpugut. Kigaakkaluamik nassaartoratta maanna tunisassiornerup aallartinnissaanut kuulti naammalerpoq. Pilersaarutigaarput ukioq manna tunisassiorneq aallartissinnaassallugu, taavalu tamakkiisumik tunisassiulerutta naatsorsuutigaarput inuit 150 missaat Nalunami sulisorissallugit, tassa inuit 80-it sulisassallutik, affaallu sulinngiffeqartassallutik. Massakkut sanaartornitta nalaani 60-inik sulisoqarpugut, taakkulu 60%-ii sinneqartut kalaaliupput. Suliassaqaarfinni assigiinngitsuni kalaalersaqarpugut, aamma nunanit tamalaaneersunik sulisoqarpugut.</p>	<p>den miljømæssige konsekvensvurdering.</p> <p>Jeg opfordrer jer, hvis I er interesseret, til at læse rapporten, men jeg vil forsøge at opsummere projektet og resultaterne, som er en ressource.</p> <p>Vi startede på dette projekt for omkring otte år siden. På det tidspunkt vidste vi ikke, om der var mere guld. Vi begyndte at efterforske, fandt mere guld og fortsatte miljøovervågning i forbindelse med den tidligere guldmine. Med tiden havde vi succes med at finde mere guld. Langsomt og gradvist er vi nu i en position, hvor vi har guld nok til at starte produktionen. Vi planlægger at starte produktionen i år, og når vi er i fuld produktion, regner vi med at have omkring 150 personer i arbejde i Nalunaq, med omkring 80 på stedet, som du ser, og de kommer til og fra stedet.</p> <p>Fordi vi er igang med at bygge projekt, har vi i dag 60</p>	<p>environmental impact assessment.</p> <p>I urge you, if you're interested, to read the report, but I will try to summarize the project and the findings, which is resource. We started on this project about eight years ago. At the time, we did not have the knowledge if there was more gold. We started doing exploration, finding more gold, and continued environmental monitoring of all the previous gold mine. Over time, we had successes in finding more gold. Slowly and gradually, we are now in the position where we have enough gold to start production. We plan to start production this year, and when we will be in full production, we expect to have about 150 people working in Nalunaq, with about 80 on-site that you see, and then they come on and off site.</p> <p>Today, because we are building the project, we have</p>
--	--	--	--

	<p>Uanga nammineq islandimiuuvunga, nunaqarfimmullu matumunnga assingusumi savaateqarfimmi inunngorpunga, taamaammat tunuliaqutaasut skandinaviamiorpalupput kalaalerpalullutillu.</p> <p>Inunnut tunngasut eqqarsaatigalugit suliatta amerlanersaani suliffeqarfiit Kalaallit Nunaaneersut sulisitaraavut.</p> <p>Ukiut ingerlaneranni Kalaallit Nunaanni aningaasaliisuni namminersortuni annerpaanut ilanngussimavugut. Tamatuma malitsigisaanik suliffeqarfiit, sullissisut aammattaaq peqatigaluta alliaartulersimapput.</p> <p>Qularinngilara suliffeqarfiit tamakku ilisimagisi, soorlu imaatigut angallassisartut aammalu qulimiguullit, HK transport, Poul Eriup ingerlataa South Greenland - Boat Charter, aammalu quliffeqarfiit allat qulit taasinnaavakka, amerlanersaat Kujataaneersut.</p> <p>Suliassani assigiinngitsuni suliffissaateqarpugut, sulisuvullu piginnaanngorsartarpavut, aamma inuit qaffasinnerusumik ilinniarusuppata, soorlu ujarassiuunngorniarlutik aatsitassarsiorfimmiluunniit</p>	<p>personer, og mere end 60 % af dem er grønlandere.</p> <p>På alle niveauer i organisationen. Det er forskelligt; vi har grønlandske folk, også internationale folk, fra hele verden.</p> <p>Jeg er selv islænder, født på en fårefarm i en landsby, der ligner denne, så baggrunden er meget skandinavisk og grønlandsk.</p> <p>På det sociale område er størstedelen af vores drift engageret med grønlandske virksomheder.</p> <p>Gennem årene er vi blevet den største, eller en af de største, private hjemmearbejdsgivere i Grønland. Derfor er virksomhederne, servicevirksomhederne, også vokset med os.</p> <p>Jeg er sikker på, at du kender mange af disse virksomheder, herunder sejlads og helikopter, HK transport, Poul Eriks Sydgrønland - Bådcharter og</p>	<p>60 people and more than 60% of those people are Greenlandic.</p> <p>In every level of the organization. That is different; we have Greenlandic people, also international people, from around the world.</p> <p>I'm Icelandic myself, born in a very similar village to this one in a sheep farm, so the background is very much Scandinavian and Greenlandic.</p> <p>On the social aspect, we have engaged the majority of our operation with Greenlandic companies.</p> <p>Over the years, we've become the largest, or one of the largest, private domestic employers in Greenland. As a result, companies, service companies, have also grown with us.</p> <p>I'm sure you know many of these companies, including sail and helicopter, HK transport, Poul Erik's South</p>
--	--	---	--

	<p>ingeniøringnorniarlutik, taakkutaaq tapersorsorpavut.</p> <p>Assut misigisarpugut suliffeqarfiup matuma iluatsilluarnera inuit suleqatigisatta iluatsilluarnernannik toqqammaveqartoq. Aamma inuiaqatigiit peqataatilluarpavut, savaatilinnut tapersersuivugut, orpinnik ikkussuilluta, nunalerisut, atuarfiit, assammik arsaattartut, timersoqatigiiffiit tapersorsorpafut, kiisalu erinarsoqatigiit peqataaffigaavut. Tamakkununnga tapersersuunitsinnut pissutaavoq iluanaarlunga tamakkununnga assingusunik ilitsoqqussaqaama, taamaammallu alliarternitsinni isigisatta assinginut tapersersuivugut. Avatangiisit eqqaariutsigit, suut tamarmik aatsitassarsiorfimmut tunngasut avatangiisinut mianerinneqqissaarluni ilusilersugaapput. Timmissat, uumasut, naasullu aatsitassarsiorfimmit sunnigaaneriniq misissuinerit tapersorsorpavut.</p> <p>Aammattaaq aatsitassarsiornerput akuiaanerpullu ilusilersorsimavarput avatangiisinut minnerpaarpaamik sunniteqartussanngorlugit. Taamaammatt ulorianartunik atortoqanngilagut, aammalu</p>	<p>jeg kan nævne formodentlig 10 andre virksomheder, mest sydgrønlandske.</p> <p>Vi tilbyder folk job på forskellige niveauer, deltagelse i uddannelsesprogrammer for vores folk, og hvis folk er interesserede i en videregående uddannelse, som for eksempel at blive geolog eller mineingeniør, støtter vi også det.</p> <p>Vi føler meget, at denne virksomheds succes skyldes succes for de mennesker, der arbejder med os. Vi er også aktivt involveret i samfundet og støtter fåreavl, træplantning, landbrug, skole, håndboldhold, sportshold, og vi er også involveret i sang og kor.</p> <p>Grunden til, at vi støtter alle disse aktiviteter, er, at det er de fleste af de samme ting, som jeg var så heldig at vokse op med, så vi forsøger at give det samme videre, som vi har været privilegerede at vokse op med.</p> <p>På miljøiden er alt ved minen designet med den største omhu for miljøet. Vi har støttet</p>	<p>Greenland - Boat Charter and I can mention probably 10 other companies, mostly south Greenlandic.</p> <p>We offer people jobs at various levels, participate in training programs for our people, and if people are interested in higher education, such as becoming a geologist or mining engineer, we also support that.</p> <p>We very much feel that the success of this company rises from the success of the people who work with us. We are also actively involved with the community, supporting sheep farming, tree planting, agriculture, school, handball team, sports team, and we're also involved with singing and choir. The reason why we support all of these activities is that they're most of the same things I was lucky enough to grow up with, so we are trying to pass on the same thing we have privilege to having grown up.</p>
--	---	---	---

	<p>avatangiiisnut iluaqusiiniutit annerpaat atorpavut. Tamatumuunakkut naalakkersuisunik</p> <p>suleqateqarusuppugut kiisalu inuiaqatigiinnut sunniutissat eqqarsaatiginiarniarpavut. Suliffeqarfipput manna tikillugu nittarsaappallaarsimanngilarput; tamannalu pissuteqavippoq. Nunanni kina arlaat imminut nittarsaatiaarpallaaruni arsaagaasarpoq, taamaammatt immitsinnut takuteqqaarusuppugut. Neriorsuutigisatsinnik, neriuppungalu suli annerusumik iliorsinnaanerput takuteqqaarumavarput.</p> <p>Naggataagut, aatsitassarsiorfiup avataani iliuuseqartarnitsinni tamani inuiaqatigiit tapersorsorniarparpavut, aammali mingunnannigitsumik nukissiorneq takorluugaqarfigaarput, tassa aatsitassarsiorfipput sarfalersorumallugu, aammalu angerlarsimaffiit nunaqarfiillu innaallagissamik pilersorsinnaajumallugit.</p> <p>Suliatta piujuaannartitsiviunerat kiisalu nunaqqatigiit, nukissiornerup kiisalu takornariartitsinerup ataatsikkut ingerlanneqarsinnaanerat takusinnaavarput.</p>	<p>projektets undersøgelser af fugleliv, dyreliv og fauna.</p> <p>Vi har også designet vores minedrift og forarbejdning til at have så minimal indvirkning som muligt. Det betyder, at vi ikke benytter nogen farligt materialer, og at vi fokuserer på den højeste grad af miljøforvaltning. Denne proces ønsker vi at fortsætte med regeringen og det samme gælder med den sociale påvirkning.</p> <p>Vi har ikke markedsført vores virksomhed meget indtil nu; det er der en særlig grund til. I mit land, hvis nogen kommer ind og begynder at vifte med et flag for tidligt, vil Island se det som noget negativt, så vi mener, at vi først skal bevise os selv. Vi beviser stadig os selv, ved at gøre hvad vi lover, og forhåbentlig en lille smule mere.</p> <p>Endelig har alle de projekter, vi påtager os uden for minedrift, til formål at støtte samfundet, men vi har også en vision om at se på grøn energi,</p>	<p>On the environmental side, everything about the mine has been designed with greatest care of the environment. We have studied the support for bird life, animal life, and fauna impact of the project.</p> <p>We've also designed our mining and processing to have as minimal impact as possible. This means we don't have any hazardous material, and we focus on the highest degree of environmental stewardship. This process, we want to go on with the government and the same with the social impact.</p> <p>We have not marketed our company much up until now; there's a particular reason for that. In my country, if someone comes in and starts waving a flag too early, Iceland will take that a back, so we thought we would prove ourselves first. We're still proving ourselves so we can do what we promise, and hopefully a little bit more.</p>
--	--	---	---

	<p>Naggataatigut, minnerunngitsumilli, aningaasanik kaaviiartitsileriarutta, aammali massakut Kujataani akileraarutininik akiliisarpugut, taava pilersaarutigaarput tunisassiornermut akiliisarniarluta (royalties), akileraartarniarluta, kiisau soorunami aamma suliffissaqartitsiniarluta. Soqutiginnikkussi suliffeqarfinnik Kalaallit Nunaanneersunik sapinngisamik amerlanerpaanik suleqateqarusuppugut, maannamullu Kalaallit Nunaata inuunik suleqateqarnerput assut pitsaavoq.</p>	<p>at levere strøm til vores miner og så også at kunne levere ren energi eller strøm til lokale hjem og bygderne.</p> <p>Vi mener bæredygtigheden af vores aktiviteter og samfund, energi og turisme skal gå hånd i hånd.</p> <p>Sidst men ikke mindst, når vi først tjener penge, men også lige nu, stiger skatte indtægterne i Sydgrønland, i takt med vores totale investering. Vi har til hensigt at betale royalties, indkomstskat og naturligvis tilbyde jobs. Hvis du er interesseret, vil vi være meget interesseret i at samarbejde med så mange grønlandske virksomheder som muligt, og indtil videre har vi haft rigtig gode relationer til befolkningen i Grønland.</p>	<p>Lastly, all of the projects we take on outside of mining are meant to support the community, but we also have a vision to look at green energy, to supply electricity to our mines, and then also to be able to supply clean energy or electricity to local homes and the settlements.</p> <p>We see the sustainability of our activities and community, energy, and tourism all go hand in hand.</p> <p>Last but not least, once we're in cash flow, and also right now, taxes have been going up in South Greenland, or tax revenue, to nothing total in our investment, we intend to pay royalties, income tax, and obviously provide jobs. If you're interested, we would be very interested in cooperating with as many Greenlandic companies as possible, and so far, we have had very good relationships with the people of Greenland.</p>
--	---	---	--

Grønlandsk talende Kvinde	[KAL]	[KAL/DK]	[KAL/ENG]
	<p>Uanga taanna Kalaallisut ingerlassinnaavara, sulisoqarnermut tunngasoq.</p> <p>Assigiinngitsunik Nalunami sulisoqarpoq, firma assigiinngitsunik sulisoqarpoq. HK transportikkormiunik maskinalerinerit, aserfallersaanerit ingerlappaat. Taakkua sulisui tamaavimmik nunaqavissuupput. Amerlanerpaartai. Taakku maskinersornermik ingerlatsisuupput, aammalu Artic unlimited, naluara nalunngissanerissi. Suliffeqarfiit Nanortalimmi allagartaqarpoq. Kisianni aamma sulisui, Kalaalertarasaarput. Taakkua isumannaallisaanermik Nalunap iluani suliaqartuupput. Angallassinert, soorlu Nanortalimmut niuerniarqarpat, immaqaluunniit Qaqortumut arlaannik amigaateqartoqarsimappat. Angallatit taakkua angallatiutai atorneqartarput.</p> <p>Nalunaq nammineq sulisui Amaroni sulisut taakkua immikkuullarissuupput. Taakkua igaffimmi asaasullu ingerlatarivai.</p> <p>Massakut Tyskit qaartiterinermik suliaqartussaapput. Immikkut sungiusarnikuupput. Nunap iluatigut sulluusaliornermik ingerlatsinermik.</p>	<p>Jeg tager det på grønlandsk, delen om arbejdssituationen.</p> <p>Der er forskellige slags job i Nalunaq, forskellige firmaer arbejder med forskellige kontraktområder. HK Transport tager sig af maskiner og vedligeholdelse. Alle deres ansatte er lokale. De fleste af dem. Deres maskiner og Arctic Unlimited, jeg ved ikke, om du kender dem. Virksomheden er registreret i Nanortalik. Men nogle af deres ansatte er grønlændere. De arbejder med sikkerhed og sundhed i Nalunaq. Transporten, hvis der skal handles i Nanortalik eller i Qaqortoq. Så bliver deres båd brugt.</p> <p>Amaroqs egne medarbejdere i Nalunaq er specielle. Deres medarbejdere arbejder i catering og rengøring.</p> <p>Et tysk firma sørger for sprængning i minen. De er specialiserede i dette arbejde. De laver underjordiske</p>	<p>I can take this in Greenlandic, the part about the labour situation.</p> <p>There are varying kind of jobs in Nalunaq, different firms work with different contract areas. HK Transport take care of machines and maintenance. All of their employees are locals. Most of them. Their take of machinery and Arctic Unlimited, I do not know if you know them. The company is registered in Nanortalik. But some of their employees are Greenlanders. They work with safety and health in Nalunaq. Transportation, like is there is shopping needs to be done in Nanortalik or in Qaqortoq. Then their vessels are used.</p> <p>Amaroqs own employees in Nalunaq are special. Their employees work in the catering and cleaning.</p> <p>A German company takes care of blasting in the mine. Their are specialized in their</p>

	<p>Taakku Kalaallinik arlalinnik sungiusaalertussaapput. Ilagisalereernikuuaat Nalunamut alakkaallutik – Kalaallinik. Qaartiterinermik suliaqareersut, kisianni nunap iluani sulluusaliornermik qaartiterinermik ilinniartitsilertussanik.</p> <p>Aamma Nalunami suliarineqarput, misissukkat tiguneqarnikut ujaqqat misissugassaartai aserorterneqarneri, taavalu ALS firma sulivoq Nalunami, misissukkat aserorterlugit paasiniaqqissaartarpaat qanoq annertutigisumik kulteqarnerisq. Taakkualu Kalaallinik sulisoqarput. Nalunami taakkuninnga misissugassanik poortuisunik isumaginnittunik.</p> <p>Assigiinngitsuupput Nalunap iluani firmat nalunamut sullissisut. Taakku Tyskit tikerarnikut allamiortaasutut taaneqarsinnaapput. Siullermik ukiup siuliani Canadamiut tikittaqaattaarnikuupput, qillerillutik misissugassanik tigooraallutik. Taakkua tamarmik... suli arlaannik paasisaqarnerorusukkussi suliaassanik soqutiginnikkussi – hjemmesidetinnut alakkarneqarsinnaapput. Taanna video ilanngullugu nassiutilerukku, facebook gruppessinnut linkeq</p>	<p>tunneler. De skal i gang med at træne flere grønlændere. De er allerede begyndt at tage dem med til Nalunaq. Grønlændere, der har arbejdet med sprængstoffer før, men de vil lære dem at arbejde i tunneler.</p> <p>I Nalunaq indsamler man også kerner, der knuses. ALS Firm arbejder i Nalunaq og undersøger guldindholdet i prøverne. Deres ansatte er grønlændere, som pakker prøverne.</p> <p>Der er forskellige entreprenører, der arbejder for Nalunaq. Tyskerne kan siges at være fra andre lande. I tidligere år plejede canadiere at komme og indsamle prøver. I kan læse om alle disse jobmuligheder på vores hjemmeside. Når jeg skal sende videoen, vil jeg inkludere linket, hvor du kan finde de fleste informationer om jobs.</p> <p>Der er forskellige slags skifte rotationer i Nalunaq. De fleste</p>	<p>work. They do underground tunnels. They will start training several Greenlanders. They have already begun to take them to Nalunaq. Greenlanders that have worked explosives before, but they will teach them working in tunnels</p> <p>In Nalunaq they also do core sampling, that are crushed. ALS Firm works in Nalunaq and examines the gold content of the samples. Their employees are Greenlanders whom packages the samples</p> <p>There are different contractors that work for Nalunaq. Germans can be said being from other countries. In previous years Canadians used to come and collect samples. You can read about all these job opportunities in our webpage. When I am to send the video I will include the link where you can find most of the information on the jobs.</p> <p>There are different kind of shift rotations in Nalunaq.</p>
--	---	---	---

	<p>ilanngutillaarumaarpara, suliffissat pillugit paasissutissat amerlanerit taassumap iluani, misissuataarneqarsinnaapput suut periarfissaasinnaanersut.</p> <p>Nalunami suleriaatsit assigiinngitsuupput, kisianni amerlanerpaatigut sulisarput, sapaatit akunneri sisamat. Sapaatit akunneri sisamani Nalunamiiginnaavillutik. Sapaatip akunnera iluani ullup affaa freersinnaaffeqarlutik, kisianni akilerneqarlutik. Ullup affaa freerfik, kisianni tiimeqaatigalugu. Ilai sapaatit akunneri marluk freertarput, imaluunniit sapaatip akunnera ataaseq. Apeqqutaavoq firma sorliup aaliangersarsimaneeraa qanoq suleriaaseqarsinnaanissaq. Ilai sapaatip akunneri arfinillit suleriarlutik, sapaatit akunneri marluk freertarput. Ataannaavissumik suleriarluni freerfeqartarput aamma ataannaavissumik Tassa taakkua skifteholdinik ingerlarujoortarput apeqqutaalluni kikkut, suna firmaminngaanneernerlutik.</p>	<p>arbejder dog 4 uger ad gangen i Nalunaq. De har betalt fritid en halv dag om ugen. Nogle har to ugers orlov og andre en uge. Det afhænger af, hvad entreprenøren har besluttet om turnus. Nogle arbejder 6 uger og 2 ugers orlov. De arbejder så hver dag, mens de er på stedet og arbejder slet ikke, når de har orlov. Så det er sådan, rotationerne foregår, afhængigt af hvilke entreprenører du arbejder for.</p>	<p>Most however work 4 weeks at a time in Nalunaq. They have payed free time half a day a week. Some have two weeks leave time and other one week. It depends on what the contractor has decided concerning rotation. Some work 6 weeks and 2 weeks leave. So, they work everyday while at the site and do not work at all when they have leave. So, that is how the rotations go, depending which contractors you are working for.</p>
Stine Egede	<p>[KAL] Uanga nangilaalaassavara taanna.</p> <p>Kommuune kujallermi akileraarutigut ukiut kingulliit annertusiartorput. Maannakkut kisitsisit pigisagut</p>	<p>[KAL/DK] Jeg har en kort tilføjelse til det.</p> <p>Vores skatteindtægter i Kujalleq Kommune har været stigende de seneste år. Baseret</p>	<p>[KAL/ENG] I have a short addition to that.</p> <p>Our tax revenues in Municipality of Kujalleq have been increasing last few</p>

	<p>aallaavigalugit tunumut 2018-ngaanniit 2023 ilanngullugu, ukiumut sulisuninngaanniit skatteerutit 44 mionik amerliallannikuupput. Isumalerujussuuvog aatsitassarsiorfiit kommuunitsinni aamma ajattuinnarnagit aamma periarfissinneqarnissaat. Soorunalimi Inuit Ataqatiginni sukataarutigillugu Kuannersuakkutut ittut naaggaarnikuuagut, nunarput erligigatsigu. Kisianni aamma aatsitassarsiorfiit ima ittut ulorianartumik ingerlatsiviusussaanngitsut tassa assersuutigiinnarlugu syre ulorianartorujussuaq atorneqarnaviannigilaq. Soorunalimi nuna sunaluunniit aatsitassarsiorfiusut takussutissaqartarumaarput. Kisianni aamma qulakkeerneqartarput Naalakkersuisutigut matuppat qimanneqassasoq isikkuatut isikkoqaqqilertillugu. Taamaattumik ukiuni aggersuni suliffissat pissanganartorujussuit, aamma ilissinnut aamma ilaquuttassinnut, kinguaassinnut, maani nunaqarfiunngikkaluartumiluunniit. Nanortalimmiittut imaluunnit avannaatungaaneersuut, imaluunniit qallunaat nunaannut nuussimasut, neriuppunga tamattaalluta amerlasuunik</p>	<p>på de tal, vi har i øjeblikket fra mellem 2018 og 2023, er skatteindtægterne steget med 44 millioner DDK. Så i stedet for at skubbe mineselskaber væk, betyder det meget at give dem en mulighed for at arbejde her. Selvfølgelig har vi i Inuit Ataqatigiit Party arbejdet imod miner som Kvanefjell, fordi vi værner om vores land. Der er dog miner som denne, der ikke udgør fare og for eksempel ikke bruger stærk syre. Selvfølgelig vil der være fodaftryk efter minedrift. Regeringen kræver dog, at minen rehabiliteres efter lukning. Så der er meget spændende jobs i de kommende år for jer og jeres pårørende, som måske ikke engang bor her i landsbyen. Der er job til dem, der bor i Nanortalik eller er flyttet længere nordpå, eller endda til Danmark. Jeg håber, at vi kan motivere vores pårørende og venner til at flytte tilbage, for der er mange muligheder for dem, der er villige. Lad os hjælpe hinanden og hjælpe andre og udnytte mulighederne. På den måde kan vi sikre, at der bliver færre</p>	<p>years. Based on numbers we have currently between 2018 and 2023, the tax revenues have risen with 44 million DDK. So, instead of pushing mining companies away it means a lot giving them an opportunity to work here. Of course we in Inuit Ataqatigiit Party have worked against mines like Kvanefjell because we cherish our land. However, there are mines like this one that do not pose danger and for example not use strong acid. Of course there will be footprint of mining. The Government requires though that mine are is rehabilitated after closing. So, there are very exciting jobs in coming years for you and for your relatives whom may not even live here in the village. There are jobs for those who reside in Nanortalik or moved further up north, or even to Denmark. I hope that we can motivate our relatives and friends to move back because there are many opportunities for those who are willing. Let us help one another and help</p>
--	--	--	---

	<p>kaammattueqatigiissagivut ilavut, angerlakaanissaminnut periarfissaqaramik, amerlasuunik ilaa, piumagaanni. Ikioqatigiiffigutsigut amerlanerpaat ilavut sulisunngortillugit periarfissanik. Taava allamiut tikittussat ikinnerussapput. Taamaasillutalu uagut kommuunetinni akileraarutigut suli siunissami iluaqutissagut amerliartussapput. Imaassinnaavoq Tasiusaminngaanniit suliartortussat, suliartorsinnaasut ikittunnguusut. Ilissi peqataasinnaagussi aamma ilaquqtasi qanigisasi allanut noorarnikut kaammattorlugillu periarfissanik nuannissagaluqaq. Ikioqatigiiffigisinnaagutsigut taanna. Amerlanerpaat nunaqqatigut ilagut aallakaanikut massakut angerlarlutik malunnartumik aallartereerput. Kujataa allorialernera malunnartumik inuusuttut takusinnaaleqqagamikkut. Taamaammat uanninngaanniit Borgmesteritut assut ikiortiserivassi tassuunaatigut. Innuttat angerlakaanissaanik, inuusuttortasilu aamma ilissi kaammattorluinnarisigit. Qaffasissumik tamatta ilinniagaqarnaviannginnatta kisianni aamma aatsitassarsiorfinni sulineq ilinniartitsisartussaammata, taamaammat periarfissaq</p>	<p>udenlandske arbejdere. På den måde kan vi øge vores skatteindtægter i vores kommune og gavne vores egen fremtid.</p> <p>Måske vil kun få personer fra Tasiusaq begynde at arbejde. Det ville være vidunderligt, hvis du kunne være med til at opmuntre dine pårørende, der er flyttet andre steder hen, til at tage imod mulighederne. Hvis vi kan have en fælles indsats på det.</p> <p>Vi ser allerede, at folk begynder at flytte hjem igen. Yngre generation ser, at Sydgrønland begynder at bevæge sig fremad. Så som borgmester beder jeg dybtfølt om jeres hjælp i denne forbindelse. Lad os opmuntre vores unge sydgrønlændere. Ikke alle kommer til at modtage en akademisk uddannelse, men virksomheden vil uddanne sine medarbejdere, og alle bør udnytte en sådan oplagt mulighed.</p>	<p>others and make use of opportunities. This way we can ensure that there fewer foreign laborers. This way we can increase our tax revenues in our municipality and benefitting our own future. Maybe only few people from Tasiusaq will start working. It would be wonderful if you can join me encouraging your relatives that have moved elsewhere to take on opportunities. If we can have concerted effort on that.</p> <p>We can see already people starting to move back home. Younger generation can see that South Greenland is starting to move forward. So, as a Mayor, I kindly ask for your assistance in that effort. Let us encourage our fellow South Greenlanders youngsters. Not everyone is going to receive an academic education, but the Company will train its employees and everyone should take advantage such an obvious opportunity.</p>
--	---	---	--

	iluatinnaqimmata atorluaqqunarpoq tamassinnut.		
Anne Peter	<p>[KAL] Nassuiaatit ingerlareermata, niukuilaarusuttut, kaffesulaarusuttut anersaartulaarniarta.</p> <p>Qeqqarmat aallarteqqinniarta. Nassuiaassinerit ingerlanneqareermata suliffeqarfiit politikerillu assigiinngitsunik nassuiaateqareermata. Innuttaasut ilissi isummasi apeqqutissasilu tusarusunnassaqaat. Aamma taakku pingaaruteqaqimmata. Apeqquteqarusuttut takanna.</p>	<p>[KAL/DK] Vi har nu hørt forskellige informationer, for dem der gerne vil strække ben og måske drikke kaffe, er det nu.</p> <p>Den er halv nu, lad os starte igen. Vi har nu hørt oplæg fra virksomheden og politikere. Vi vil rigtig gerne høre jeres meninger og spørgsmål. De er også vigtige. Så jeg åbner for spørgsmål.</p>	<p>[KAL/ENG] We have now heard different information, for those who would like to stretch their legs and maybe drink coffee, it is now.</p> <p>It is half past now, let us start again. We now have heard presentations from the Company and politicians. We would really like to hear your opinions and question. They are important too. So, I open the floor for the question.</p>
Grønlandsk mand	<p>[KAL] Ukiuni qassini ingerlanneqassava?</p>	<p>[KAL/DK] Hvor mange skal der køres denne vinter?</p>	<p>[KAL/ENG] How many must it be run during the winters?</p>
Anne Peter	<p>[KAL] Ukiut qassit ingerlanneqarnissaa apeqqutigineqarpoq.</p>	<p>[KAL/DK] Hvor mange års drift er planlagt?</p>	<p>[KAL/ENG] How many years of operations are planned?</p>
English talking man	<p>[ENG/KAL] Maannakkumut ukiut arfineq marluk ingerlatereerparput. Kisianni upperaarput ukiut 20 ingerlassinnaassallugu. Ukiut tamaasa qillerilluta nunamut qarusuk annertusiartorparput.</p>	<p>[ENG/DK] I øjeblikket har vi 7 år. Men vi tror på, at vi kan køre i 20 år. Det, vi gør hvert år, er, at vi borer længere og længere ind for at gøre minens levetid længere.</p>	<p>[ENG] Currently we have 7 years. But we believe we can operate for 20 years. What we do every year is we drill further and further in, to make the life of the mine longer.</p>
Grønlandsk talende mand	[KAL]	[KAL/DK]	[KAL/ENG]

	Taavami siunissamut eqqarsartariaqarpugut	Vi bliver nød til at tænke på fremtiden.	We have to think about the future
Anne Peter	[KAL] Taamaappoq	[KAL/DK] Ja	[KAL/ENG] Indeed
Ida	[KAL] Allanik arlaannik eqqarsaatersuuteqarussi sunilluunniit annissinnaavasi. Nalunamut tunnqassuteqarsinnaasunik. Apuukkusutasi suulluunniit.	[KAL/DK] Hvis du har tanker om det ene eller det andet, kan du udtrykke dem nu. Noget som har med Nalunaq at gøre. Alt hvad du gerne vil sige.	[KAL/ENG] If you have their one or the other thoughts about anything, you can express them now. Those that may relate to Nalunaq. Anything you would like to say.
Grønlandsk talende kvinde	[KAL] Sumut suliffissarsiorsinnaavugut?	[KAL/DK] Hvor kan vi søge arbejde?	[KAL/ENG] Where can we look for work?
Ida	[KAL] Internetsimik attaveqarluartumut periaruma Facebook gruppessinnut ikkussissamaarpunga. Tassani tuugassaasinnaasut suliffissat assigiinngitsut takusinnaajumaarpasi. Facebook gruppessinnut ilaasortaagussi nuiumaarpoq. Nuisikkumaarpara videoliaq ilanngullugu, nassuiaatissiissut.	[KAL/DK] Hvis jeg kan få en god internetforbindelse, vil jeg vise dig en Facebook-gruppe. Du vil kunne se de forskellige fremtidige arbejdspladser der slås op. Hvis du er på Facebook, kan du deltage i gruppen. Jeg vil sandsynligvis kunne vise det inklusive videoklipet.	[KAL/ENG] If I can get a good internet connection, I'll show a Facebook group. You should probably be able to see in this various future workplaces something that could be keys. If you are on Facebook you can join the group. I will probably show it including the video clip, means to provide an explanation.
Grønlandsk talende kvinde	[KAL] Kantiinaqarpa?	[KAL/DK] Er der en kantine?	[KAL/ENG] Is there a canteen?
Ida	Kantiinaaraasaqarpoq, igasut pingasut atorfeqarput. Taakku aalaakkaasumik tikerartarput, igasut marluinnaaviusarput. Igasutut allagartallit marluk, taavalu asaasut sisamaapput, pingasukkaarlutik asaasut	Der er en slags lille cafeteria og 3 kokke arbejder der. De har en stabil rotation og 2 kokke arbejder ad gangen. Det er til kokke med certificering, 4 rengøringsmedarbejdere, der	There is a kind of little cafeteria and 3 chefs work there. They have a stable rotation and 2 chefs work at a time. There are to chefs with certification, 4 cleaning

	suleqattaarlutik. Nerisarfeqarpoq. Kantiinaangilaq, kisianni nerisarfeqarpoq, igaffimmiippoq.	arbejder 3 ad gangen. Der er et sted, hvor du kan spise dit måltid, det er ikke et egentligt cafeteria, men der er et sted, hvor du spiser, det er i køkkenet.	employees, working 3 at a time. There is a place where you can eat your meal, it is not a proper cafeteria, but there is a place where you eat, it is in the kitchen.
Grønlandsk kvinde	[KAL] Eqqiaasut qanoq suliffeqartarpat?	[KAL/DK] Hvordan arbejder rengøringspersonalet?	[KAL/ENG] How does the cleaning staff work?
Ida	[KAL] Eqqiaasut pingasut sapaatit akunneri sisamat suleriarlutik, sapaatip akunnera ataaseq freertarput. Sulisut namminneq iluminni isumaqatigiillutik aaliangersinnaasarpaat, kisianni tassa pinngitsoornani sapaatip akunnera pingasut sisamalluunniit ingerlasarput. Taavalu freerlutik ullut 14-ni. Imaluunniit sapaatit akunneri pingasuni suleriarlutik, taava sapaatip akunnera ataaseq freerlutik. Iluminni aaqqissuussinnaasarpaat. Apeqqutaanerpaavoq taakku suleqatigiit qanoq perusunnarsut. Aamma suminngaanneernersut apeqqutaalaartarami. Skema nikerameranut. Soorlu maannakkut eqqarsaatigissagaanni igasoq ataaseq nuumminngaanniit tikisittariaqarnikuusimavarput, taava taassumap angalaffissaa	[KAL/DK] 3 rengøringspersoner arbejder 3-4 uger og har orlov en uge. Medarbejderne kan selv bestemme, hvilken slags turnus de vil have, men de arbejder 3-4 uger i træk. Og de har 14 dages orlov. Eller turnus kan være 3 uger på pladsen og en uges orlov. De kan organisere deres rotation indbyrdes. Det afhænger mest af, hvordan holdene kan lide det. Det kommer også an på, hvor de kommer fra. Hvilken slags rotation har. Vi skulle for eksempel ansætte en kok fra Nuuk. Rejsetiden er længere for den pågældende person sammenlignet med en fra Narsaq, Qaqortoq eller Nanortalik, som kun har én dagsrejse. Men hvis man skal	[KAL/ENG] 3 cleaning personnel work 3-4 weeks and have leave one week. Employees can decide among themselves what kind of rotation they do, but they work 3-4 weeks straight. And they have 14 days leave. Or rotation can be 3 weeks on the site and one week leave. They can organize their rotation among themselves. It mostly depends on how the teams like it. It also depends where they come from. What kind of rotation have. For example, we had to import a chef from Nuuk. The travel time is longer for that particular person compared to one from Narsaq, Qaqortoq or Nanortalik, which only have

	<p>sivisunerugami, soorlu, Narsarmiuusimaguni, Qaqortormiuusimaguni Nanortalimmiormiuusimaguniluunniit. Taakkua angalavissat ulloq ataasiinnaavoq, kisianni Nuummukassaguni, freerfia sivisunerulaartariaqassagami. Tamakku tamarmik aaliangiisooqataasarpur qanoq sivisutigisumik, kisianni tassa naliginnaasumik sapaatit akunneri sisamat, taava sapaatip akunnera ataaseq marlulluunniit freerlutik. Ataavartumik taakku sapaatip akunnerani sulisarpur. Ullup affaa freersinnaallutik kisianni akissarsiaqaannarlutik. Ulloq ilivitsoq akissarsiaqarlutik. Taava saniatigut ullormusiaqartarpur, saniatigut angerlarsimaffimminngaanniit aallarnikuunerannik tapeqartarpur, pinngitsoornatik taakku ilanngunneqartarpur. Aamma soorunami soraarniussutisiaqarnerit ilanngunneqartarpur.</p> <p>Suliffeqarfiit allat ingerlaasii pulaffiginikuunngilakka. Ukuuku nalunngisakka taamaallaat sapaatit pingasut suleriarlutik, sapaatit akunnera ataaseq freertartut, taakku maskiinalerisut atortarpaat.</p> <p>Taava avataaninngaanniit suliarortut</p>	<p>rejse til Nuuk, så skal orlovstiden være længere. Alle disse er faktorer som indgår i rotationer, men normalt er rotation fire uger på og en eller to uger fri. Disse medarbejdere arbejder hver dag, med betalt halv dag arbejdsfri om ugen. At blive betalt for en hel dag. De modtager også dagsbonus og bonus for at være væk hjemmefra, som altid er inkluderet. Pensioner er selvfølgelig også inkluderet.</p> <p>Jeg har ikke undersøgt, hvordan andre virksomheder organiserer lønningerne og turnuserne. Jeg nævnte, hvad jeg vidste, det er rotation af 3 uger på og 1 uge fri, det er sådan maskinoperatører arbejder</p> <p>Udstationeret personale arbejder normalt 6 uger. Deres rotationer varierer.</p>	<p>one day travel. However, if one has to travel to Nuuk, then leave time has to be longer. All these are factors on rotations, but ordinarily rotation is four weeks on and one or two weeks off. These personnel work everyday, with paid half day workfree a week. Being paid for a whole day. They also receive day bonus and bonus on being away from home, which are always included. Of course pensions are also included.</p> <p>I have not looked into what other companies organize the wages and rotations. I mentioned what I knew, that is rotation of 3 weeks on and 1 week off, that is how machine operators work</p> <p>Expatriate personnel usually work 6 weeks. Their rotations vary.</p>
--	--	--	---

	sapaatit akunneri arfinilikkaarnerusarput. Nikerarfii assigiinningsukkaarput		
Grønlandsk kvinde	[KAL] Oqaatsit aporfigneqartarpat?	[KAL/DK] Vil sproget være en hindring?	[KAL/ENG] Will language become an obstacle?
Ida	Kikkulluunniit suliaartorsinnaapput, imaanngilaq tuluttoorsinnaangikkussi tunuarsimaasasusi. Kalaallinik ulikkaarpoq, taqqama, saaffissanik qanorluunniit oqaaseqaraluaaraanni Nalunamut tikilluaqqusaapput. Qallunaatut, Kalaallisut Tuluttut, Tyskisut Islandermiusut tamarmik periarfissaqartinneqarput.	Alle kan komme og arbejde, du skal ikke holde dig tilbage, for du kan ikke tale engelsk. Der er fyldt med grønlændere på pladsen, alle er velkomne uanset hvilket sprog de taler. Alle har mulighed for at blive ansat, selvom de taler dansk, grønlandsk, engelsk, tysk eller islandsk.	Everyone can come and work, you should not hold back because you cannot speak English. There are full of Greenlanders at the site, everyone is welcome no matter the language they speak. Everyone has an opportunity to be employed even if they speak Danish, Greenlandic, English, German or Icelandic.
Grønlandsk kvinde	[KAL] Igaffimmi qanoq sivilutigisumik sulisarpat?	[KAL/DK] Hvor længe arbejder de i køkkenet?	[KAL/ENG] How long do they work in the kitchen?
Ida	[KAL] Igaffimmi taakku kiffaanngissuseqartorujussuutippagut, siullermik ingerlaaserigaluarpaat igasut sapaatit akunneri arfinillit sulierlutik, sapaatit akunneri marluk pingasulluunniit freerlutik. Taava siornali kujataamiuunnarnik sulisoqariaratta sapaatit akunneri sisamat sulierlutik sapaatip akunneri marluk freerlutik. Apeqqutaasarpoq suleqatigiit iluani qanoq ingerlaaseqarusunnerlutik.	[KAL/DK] Vi gav dem en enorm grad af frihed i køkkenet, i starten var det anderledes, kokkene plejede at arbejde i seks uger. Da vi kun har en ansat fra Sydgrønland, som allerede startede sidste år, og som efter at have arbejdet fire uger, har han to uger fri. Det afhænger af, hvordan de foretrækker at arbejde.	[KAL/ENG] Kitchen personnel have high degree of freedom. Chefs worked for 6 weeks and have leave for 2-3 weeks in the beginning. But, last year when all chefs were from South Greenland, they had a rotation of 4 weeks on and 2 weeks off. It depends how they would like to have it amongst themselves

	Apeqqutaalluni qanoq pissutsit innersut.	Nogen spørgsmål?	depending how the situation is.
Grønlandsk mand	[KAL] Sulisut tamakeraangamik 60-nik oqarputit, sulisut amerlissappat, tamakku eqqiaasukujuit, igasullu amerlissappat?	[KAL/DK] Hvis du har 60 ansatte, vil du så sige, at der vil ske en stigning i antallet af ansatte? Bliver der brug for flere rengøringsassistenter og køkkenpersonale?	[KAL/ENG] If you have 60 employees, would you say that there will be an increase in the number of employees? Who will be needed, more cleaners and kitchen staff?
English talking man	[ENG/KAL] Suliffissat amerlissapput. Saaffiginissinnaagussi uatsinnut iluaqutaasorujussuussaaq, eqqiaasuinnarniunngitsoq, aammali suliffissani suniluunniit. Sunik tunuliaqutaqarnersutit tusassallugu uagutsinnut pingaaruteqarpoq. Aqagu suliffissamik piareersimasoaqqanngikkaluarpalluunniit siunissami suliffissaqarnissaa qularnanngilaq. Ilisimajaarutsigu piffissaatillugu pilersaarusiorsinnaassaagut.	[ENG/DK] Der vil være flere ledige job. Det vil være meget nyttigt for os, hvis du kontakter os, det behøver ikke at være angående rengøring, men alle former for arbejde. Det er vigtigt for os at kende din baggrund. Også selvom der ikke er stillinger i morgen. Der er sandsynligvis være stillinger i fremtiden. Jo før vi ved det, jo hurtigere kan vi planlægge.	[ENG] There will be more jobs available, what is very helpful for us if you reach us, it doesn't have to be cleaning, any kind of work. It is important for us to know your background. Even though there is no opening tomorrow. There is likely to be opening in the future. The sooner we know, the sooner we can plan.
Ida	[ENG/KAL] Pikkorissaanernut tunngasunik eqqaasaqarsinnaavit imaluunniit	[ENG/DK] Kan du sige noget om kurser eller..	[ENG] Can you say something to provide training courses or
English talking man	[ENG/KAL] Inuit uatsinni sulilerpata, soorlu eqqiaasutut nerisassanilluunniit aatsisartutut, usisaatinik ingerlatsisutut, nunalerisutut, ujaqqerisutulluunniit, suliffissaqaaq. Inuit suleqatiginissaannut amnavugut, inuit	[ENG/DK] Hvis folk begynder at arbejde for os, f.eks. gøre rent eller udbringe mad, køre lastbil, arbejde på jorden eller arbejde med stenene, der er masser af arbejde. Vi er åbne over for at	[ENG] If people start working for us, fx. cleaning or bringing food, drive a truck, work on the ground or work with the rocks, there is plenty of work. We are open to work with

	ilinniarusuttut iluarisarpavut. Pikkorissaarusuppugut.	arbejde med mennesker, vi sætter pris på mennesker, der er villige til at lære. Vi vil gerne træne.	people, we enjoy people that are willing to learn. We want to train.
Anna Peter	[KAL] Aalisakkanik uumasunik misissuinerimi ilanngunneqarnikuunerpoq?	[KAL/DK] Blev undersøgelsen udført med levende fisk?	[KAL/ENG] Was the study performed about the live fish?
English talking man	[ENG/KAL] Aap, avatangiisinut misissuinerit tamakkerneqarnikuupput. Sumiiffimmi sunnuteqarnavianngilagut, aatsitassarsiorfik ungaseqaaq. Sunnigaasussat tassatuaapput kuup eqalui. Oqarfigisinnaavakkilli uanga nammineq qissattarumatuujugama sunnuteqarnissarput nammineq nuannarinngilara. Taamaammat kuuk allanngutsaalissavarput. Nassuiassagukku, aatsitassarsiorfiup sukutsitaani tamarmi piumasagaatit sakkortunerpaat tamatigut atorneqartarput, aamma Kalaallit Nunaanni malittarisassalluunniit eqqarsaatigalugit. Taamaammat tusaamaneqarnerput pingaartitaraarput. Aalisakkat sulluunniit imaanukartartut assorsuaq pingaartitaapput. Nalunngilarpummi kujataamiut aalisarumasartut. Aamma oqaatigissavara kapisilinnik nalunaaqutsersuinermut peqataagatta.	[ENG/DK] Ja, alle disse miljøundersøgelser er blevet lavet. Vi har ingen indflydelse på det område, minen er langt væk. Den eneste påvirkning vil være på ørrederne i elven. Men jeg lover dig, at jeg selv er ivrig lystfisker, er det er noget vi vil undgå. Så vi passer på elven. Jeg kan fortælle, at hvert eneste komponent som vi bygger i forbindelse med minen, vil være til højeste beskyttelses standart i forhold til de grønlandske regler. Vi er et børsnoteret selskab. Så vi bekymrer os om vores omdømme. Fiskeri, af enhver form for, på havet, har højeste prioritet. For vi ved, at lokalbefolkningen kan lide at fiske. Og jeg kan fortælle, at vi deltager i programmer om mærkning af laks.	[ENG] Yes, all of those environmentally surveys have been done. We don't have any impact on that area, the mine is far away. The only impact will be on the trout on the river. But I promise you that I am keen fisher man, I don't like that. So we will keep the river. To explain that, every single aspect of how we build the mine, goes highest point to protect even for Greenlandic rules. We are called listed company. So we care about our reputation. Fishery, any kind of that goes to the sea is highest point of that. Because we know that local people like to fish. And I should say we participate in programs, on tagging salmon.

Stine Egede	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Internetseqanngikkaanni, facebookeqanngikkaanni qanoq suliffissarsiorsinnaappat?</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Når du ikke har internet, og ikke har Facebook, hvordan kan du så lede efter et arbejde?</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>When you don't have internet, when you don't have Facebook, how can you look for a work?</p>
Ida	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Maanga allaffimmut nassiullugu fileq. Paasissutissanik imalik. Taava piimaffigalugit nivinngaavinnut nivinngaarnissaat. Sumut attaveqarsinnaaneq telefonikkut. Aamma sianerluni periarfissaavoq allatsilluni, taanna sianerfigigaanni pisariaqartitanik paasissutissanik tunniussisinnaaneq. Massakkuugallartoq, uanga angerlarsimaffinni sulisarpunga, pitsaassaaq ulluinnarni, freerfiit nalaanni pissagaanni sms-ersinnaavusi, tunniukkumaarpara sianerlusi attavigisinnaasasi. Nivinngaatitiumaarpunga, aamma nunaqarfinni allani isumagissavara.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Jeg sender filen her til kontoret, den indeholder oplysningerne. Jeg vil bede dem om at poste det. Der vil dreje sig om telefonkontaktoplysninger. Det er også muligt at tilmelde sig telefonisk ved at bruge dette nummer og give de nødvendige oplysninger. Lige nu arbejder jeg hjemmefra. Det ville være rart, hvis I kontakter mig på hverdage. Uden for arbejdsdagene kan I skrive til mig. Jeg giver jer et nummer, I kan ringe til. Jeg ser, at der bliver lagt oplysninger ud, også i andre landsbyer.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>I will send the file here to the office, it contains information. I will ask them to post it. There will be phone contact information. It is also possible to sign up by phone, using that number and providing necessary information. For now I work from home. It would be nice if you contact me on workdays. Outside of workdays you can text me. I will provide you with a number you can call. I see that information is posted, also in other villages.</p>
Anne Peter	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Apeqqtissanik allanik, Nalunaq pillugu?</p> <p>Pinngortitaq, suliffissat avatangiiseq, inissat</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Angående Nalunaq er der andre spørgsmål? Om natur, omgivelser fremtidige arbejdspladser, steder?</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>Regarding Nalunaq with other questions? A nature, surroundings future workplaces, places?</p>

Naaja	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>Tusarniaaneq aallartereerpoq marsillu aallaqqaataata tungaanut ingerlassalluni. Taamanikkornissaanut apeqqutissaqarussi kajumissaasavassi ingerlatseqatigiiffimmut akissutissarsioqqullusi. Taamaalillusi angerlarlusi pissutsit isumaliutigilluarnissaannut oqaluuserilluarnissaannullu periarfissaqarput. Tusarniaaneq naammasseriarpatt innuttaasunik ataatsimiititsinermit tusarliunneqartut tusarniaanermullu akissutit tiguneqartut suliarineqassapput. Tamatuma kingorna paasissutissat katersukkat tunngavigalugit isummerumaarpugut. Suli alloriarnerpassuit aqqusaqqaagassaapput aalajangivitsinnata, taamaammat eqqarsaatissinnik isumaliutersuutissinnillu ilangussinissamut periarfissaqarput.</p>	<p style="text-align: center;">[DK]</p> <p>Høringsprocessen er allerede i gang og fortsætter indtil den 1. marts. Hvis I undervejs har spørgsmål, opfordrer vi jer til at kontakte selskabet for at få de nødvendige svar. Dette giver god tid til at overveje og drøfte tingene derhjemme. Når høringsprocessen er afsluttet, vil der blive arbejdet med input fra borgermøderne og de modtagne hørings svar. På et tidspunkt skal vi derefter tage stilling baseret på disse indsamlede oplysninger. Der er stadig mange trin, der skal gennemføres, før vi endeligt kan beslutte os, hvilket giver mulighed for at I kan bidrage med jeres tanker og overvejelser.</p>	<p style="text-align: center;">[DK/ENG]</p> <p>The consultation process is already underway and will continue until March 1st. If you have any questions, we encourage you to contact the company to get the necessary answers. There is still plenty of time to consider and discuss things at home. When the consultation process is completed, work will be done with input from the citizens' meetings and the consultation responses received. At some point we must then make a decision based on this collected information. There are still many steps to be completed before we can make a final decision, which gives you the opportunity to contribute your thoughts and considerations.</p>
Anna Peter	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Mobilinni immiunneqarput tamarmik. Tamarmik allattorneqaqqissaarneqartussaapput.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>De er alle optaget i min mobiltelefon. Vi er igang med at få alle nøje registreret.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>They are all recorded on my mobile phone. Must be in the process of getting everyone registered carefully.</p>
Kalistat	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Oqaaseqalaassaqaanga.</p> <p>Avatangiiseq eqqarsaatigalugu, soorunalimi anguniaqqissaarparput</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Jeg vil komme med en kort kommentar.</p> <p>Med hensyn til miljøet er</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>I will make brief comment.</p> <p>In terms of the environment, our goal is, of course, to</p>

	<p>aatsitassarsiorfiit suugaluarunilluunniit avatangiisinut illersugaapput. Soorlu aamma sarfaliorkfiit. Nalunngilarput maanna Nalunaq aallarteqqinnissaani Solar atorlugu ikummateqartartussaapput. Kisianni siunissami solar nunarsuarmi atorneqarunnaartussaavoq. Ukiut aqqaneq marluk qulit qaangiuppata qularnanngilaq, immitsinnut koorujussuit atorlugit pilersitsinissarput. Avataaninngaanniit ikummatissaq nunap iluaninngaaneersoq atorunnaarlugu taserujussuit atorlugit sarfaliuummik pilersitilluta ukiut qulit – aqqaneq marluk immitsinnut pilersulersinnaassaagut. Inerisaanermi seqerngup qinngornerinik pilersuiffiusinnaanngitsunik, ikummatissaq minguitsoq nammineq pilersitarput atorlugu aatsitassarsiorfiit ikummateqalernissaat siunissami. Taanna eqqumaffigeqqissaarneqarpoq. Aatsitassarsiorfiit pilersorneqarsinnaanissaat. Ippassaanikkunni Qaqortumiikkatta Borgmester ataatsimeeqatigivarput eqqaaveqarneq pillugu Aamma nunaqarfinni illoqarfinnilu, kommune kujallermi eqqaaveqarnera qanoq siunissami aaqqikkiartorneqarnissaa.</p>	<p>vores mål naturligvis at værne om miljøet i enhver minedrifts situation. Ligesom med kraftværkerne. Vi ved, at Nalunaq vil bruge diesel, når den starter igen. Diesel vil dog blive udfaset globalt i fremtiden. Om 10-12 år er det sikkert, at vi er begyndt at udnytte de store elve. I stedet for at bruge et brændstof fra undergrunden, vil vi være begyndt at være selvhjulpne med strøm om 10-12 år ved hjælp af enorme søer.</p> <p>Vi vil bruge rent brændstof på steder, hvor solenergi ikke er mulig, som i miner.</p> <p>Vi er meget opmærksomme på at levere til miner.</p> <p>De sidste par dage var vi i Qaqortoq og havde et møde med borgmesteren om, hvordan vi skal håndtere affald i landsbyer og byer, i kommunen.</p> <p>Ærligt talt er forbrænding af affald ikke tilladt i henhold til lovgivningen. Men vi skal bruge den løsning midlertidigt.</p>	<p>safeguard the environment in any mining situation. Just like with the power plants. We know that Nalunaq will use diesel when it starts again. However, diesel will be phased out globally in the future. In 10-12 years it is certain that we have begun to utilize huge rivers. Instead of using a fuel from underground, we will have begun to be self-reliant with power in 10-12 years using huge lakes.</p> <p>We will use clean fuel in place where solar power is not possible, like in mines.</p> <p>We are keenly aware of supplying mines.</p> <p>Last few days we were in Qaqortoq and had a meeting with the Mayor on how we are to manage waste in villages and towns, in the municipality.</p> <p>Honestly, incineration of waste is not allowed by legislation. But we must use that solution temporarily. We</p>
--	---	---	--

	<p>Oqaatigilluaannarlugu ikuallaaneq inatsisituut nalunaarusiami inerteqqutaavoq. Allatut ajornartumik tamanna atornerarallassaaq. Aatsitassarsiortut suleqatigalugit kommuneq kujalleq suleqatigalugu eqqaaveqarnikkut igitassat ikuallannagit aallarunneqartassasut soorlu Qaqortumut imaluunniit Nanortalimmut ikuallanneqariartortassapput. Eqqaaveqarneq taamatut aaqqikkiartuaarparput. Aamma nunaqarfimmi maani taamak aaqqinneqassaaq. Assartuinerit ikuallaaviit ikuallaasarnerat unittariaqarpoq.</p>	<p>Vi skal i samarbejde med virksomhederne og Kujalleq Kommune om at transportere det faste affald væk, i stedet for at brænde det på stedet. Det er sådan, vi skal løse affaldssituationen. Disse løsninger vil også blive brugt her i denne landsby. Vi skal stoppe med at brænde affaldet og i stedet begynde at transportere det.</p>	<p>are going to work with the Companies and Municipality of Kujalleq and transport the solid wastes, instead of burning them on site. That is how we are going to solve the waste situation. This solutions is also going to be use here in this village. We have to stop burning the waste and instead begin to transport it.</p>
<p>Anna Peter</p>	<p>[KAL] Oqaasissaqartoqarpa allamik? Naaja oqareerneratuut periarfissaavoq 1. marts 2024 tungaanut oqaaseqarusukkussi apeqqutissaqarusukkussi Naalakkersuisut hjemmesideani aamma tusarniaanerit ingerlassapput. Maani ataatsimiinneq naareeraluartoq aamma taanna periarfissaajumaarpoq. Sukkulluunniit attaveqarsinnaavusi. Takkuttunut tamanut qujanarujussuaq. Ajunnginniarisi.</p>	<p>[KAL/DK] Er der flere kommentarer? Som Naaja sagde det før, fortsætter høringen på regeringens hjemmeside indtil 1. marts 2024. Så selv efter at dette møde er slut, er denne mulighed stadig åben. Du kan kontakte dem når som helst. Tak til alle for at være her. Pas godt på jer selv.</p>	<p>[KAL/ENG] Are there more comments? Just like Naaja said before, the hearing via Government's webpage will go on until 1st of March 2024. So, even after this meeting has ended, that opportunity is still open. You can contact them anytime. Thanks everyone for being here. Take care.</p>